

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/67/2015
Identifikačné číslo spisu:	7013200682
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7013200682.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: Y. W., bytom K. 8, W., v zastúpení JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom, so sídlom Kováčska 28, Košice, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 24526-2/2013-BA zo dňa 15. apríla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/107/2013-42 zo dňa 24. júna 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/107/2013-42 zo dňa 24. júna 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom, č.k. 6S/107/2013-42 zo dňa 24. júna 2015, podľa ustanovenia § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 24526-2/2013-BA zo dňa 15. apríla 2013, ktorým Sociálna poisťovňa, ústredie, zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, č. 430-49/2013-KEM zo dňa 4. februára 2013 vo veci priznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 6 001,00 eur v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 1. augusta 2008. O trovách konania rozhodol krajský súd poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd mal z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, v súvislosti so žiadosťou žalobcu zo dňa 22. januára 2010 o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydala dňa 19. mája 2010 rozhodnutie č. ISUP: 111001501, ktorým priznala poškodenému nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 58 347,00 eur v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 1. augusta 2008. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal poškodený v zákonom stanovenej lehote, odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie

preskúmal v časti nepriznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a po doplnení dokazovania rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, zmenil a priznal poškodenému nárok na náhradu úrazovej dávky z poškodenia na zdraví pri pracovnom úraze za sťaženie spoločenského uplatnenia v celom rozsahu uplatneného nároku v zmysle lekárskeho posudku vyhotoviteľa MUDr. L. V., sekundárneho lekára KÚCH FN LP Košice, ktorý je potvrdený zástupcom prednostu KÚCH FN LP Košice MUDr. O. T., CSc. Ďalej na základe odvolania žalobcu, prvostupňový správny orgán požiadal opätovne o kontrolu bodového ohodnotenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia posudkového lekára pobočky. Posudkový lekár pobočky v Kontrole bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zo dňa 4. augusta 2010, zotrval na svojom bodovom ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 18. mája 2010 v počte 4 035 bodov. K uvedenému medicínskemu záveru dospel po zhodnotení odvolania, spisovej či zdravotnej dokumentácie a opakovanej kontrole bodového ohodnotenia. Posudkový lekár pobočky výsledok kontroly bodového ohodnotenia odôvodnil nasledovne:

„Položky 309, 251c, 252, 250c, 432b - sú bez zmeny.

Položka 271 - zvýšenie je neodôvodnené, pravý bulbus je pohyblivý, temporálne nedotahuje, konvergentné postavenie + 20 st., menlivá úchylnosť oka.

Položka 272 - zvýšenie je neodôvodnené, prítomné je čiastočne zúženie výhľadu pri hemianopsii, po roku prispôbenie.

Položka 257a - zvýšenie je neodôvodnené, pri diskkrétnej poruche pri čerení, reč je neporušená, ani pitie tekutín.

Položka 398b - zvýšenie je neodôvodnené, laryngoskopický nález stacionárny, dýchanie voľné, jedná sa o hornú stenózu bez ventilometrickej poruchy, chirurgické riešenie nie je nutné.

Položka 261 - strata čuchu je hodnotená na hornej hranici, navýšenie nie je odôvodnené.

Položka 261 - strata chuti je hodnotená na hornej hranici, navýšenie nie je odôvodnené.

Položka 253 - je vynechaná, nakoľko 23. októbra 2009 bola kompletne hodnotená psychiatrom ako položka II/253 vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy (organický psychosyndróm poúrazový, stredného až ťažkého stupňa) počtom bodov 1 200, t.j. v hornom pásme bodového ohodnotenia, bez zvyšovania. Poúrazová EPI je liečbou kontrolovaná so sporadickým výskytom hlavne zo začiatku liečby pracovného úrazu, na EEG sú len nešpecifické znaky.

Celkový počet bodov stanovený po kontrole posudkovým lekárom je 4 035."

Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice, nesúhlas s lekárskeým posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia zdôvodnil nasledovne:

„Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti je zdôvodnenie navýšenia bodového ohodnotenia jednotlivých položiek všeobecne s odvolávaním sa na možnú progresiu v budúcnosti. Ide o poškodeného v dôchodkovom veku. Navýšenie jednotlivých položiek (271, 272, 257a, 298b, 261) nie je dostatočne zdôvodnené a ich zdôvodnenosť nie je dokumentovaná ani v predložených lekárskeých správach. Položka 253 - vážne mozgové poruchy - poúrazová epilepsia s EEG abnormalitami, medikamentózne liečená, kontrolovaná neurológom, hodnotená aj poskytovateľom zdravotnej starostlivosti MUDr. P. V. nie je adekvátna, nakoľko bola už zhodnotená MUDr. Š. U., CSc. dňa 23. októbra 2009 komplexne v hornom pásme bodového rozpätia s počtom bodov 1 200. Epilepsia je neurológom liečbou plne kontrolovaná bez špecifických grafoelementov pri opakovaných vyšetreniach."

Sociálna poisťovňa, ústredie, ako odvolací orgán, preskúmala napadnuté rozhodnutie pobočky a priloženú dokumentáciu v celom rozsahu a dospela k záveru, že postup pobočky pri priznaní nároku poškodeného na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 58 347,00 eur bol správny a rozhodnutie pobočky zo dňa 19. mája 2010 v celom rozsahu, rozhodnutím č. 30896-4/2010-BA, ISUP č. 1110032420 zo dňa 28. októbra 2010, podľa ustanovenia § 218 ods. 2 zákona, potvrdila.

Krajský súd v Košiciach na základe žaloby žalobcu svojím rozsudkom č.k. 6S/19805/2010-45 zo dňa 28. apríla 2011 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c/ OSP rozhodnutie ústredia zo dňa 28. októbra 2010 ako aj rozhodnutie pobočky zo dňa 19. mája 2010 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že neboli v konaní odstránené rozpory ohľadne bodového ohodnotenia v lekárskeých posudkoch posudzujúceho lekára a posudkových lekárov, najmä pokiaľ ide o navýšenie jednotlivých položiek a v

případe neodstránenia týchto rozporov návrh na nariadenie znaleckého dokazovania.

Ďalej z administratívneho spisu vyplynulo, že prvostupňový správny orgán v ďalšom konaní nariadil znalecké dokazovanie. Znalec MUDr. L. P., z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie chirurgia, traumatológia, plastická chirurgia v znaleckom posudku č. 031/12 zo dňa 18. marca 2012 uviedol, že u poškodeného zistil sťaženie spoločenského uplatnenia nasledovne:

250c čiastočná strata vlasov u muža po operácii lebky 30 bodov

251c kostné defekty lebky po operácii v rozsahu väčšom ako 10 cm 200 bodov

253 vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy 1 200 zvýš. § 10 ods. 4 1 200

257a traumatická porucha tvárového nervu ľahkého stupňa 100 bodov

261 strata chuti 200 zvýš. § 10 ods. 4 100

261 strata čuchu reziduálna 100 bodov

271 traumatická porucha okohybných nervov 350 bodov

272 poruchy zorného poľa vpravo hemionopsia 1 000 bodov

298b stenóza priedušnice stredného stupňa po tracheotómii (prirovnané) 300 zvýš. § 10 ods. 4 300

309 poúrazová frustná hemiparéza pravostranná 520 bodov

432b jazvy na hlave a krku po operáciách do 50 cm² 50 bodov

Počet bodov 4 050 bodov 1 600

Celkový počet bodov so zvýšením: 5 650 bodov

Znalec v znaleckom posudku podrobne slovne popísal položky ako i určený počet bodov. Posudkový lekár pobočky sa plne stotožnil s bodovým ohodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia znalca tak, ako to vyplýva z Kontroly bodového hodnotenia zo dňa 22. júna 2012. Pobočka od bodového ohodnotenia v počte bodov 5 650 odpočítala už vyplatené náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zodpovedajúce 4 035 bodom (vyplatené dňa 3. decembra 2010 na základe rozhodnutia č. 1110016501 zo dňa 19. mája 2010) a 1 200 bodom (vyplatené dňa 12. júla 2010 na základe rozhodnutia č. 1110016499 zo dňa 19. mája 2010) a rozhodnutím č. 1278-38/2012-KEM zo dňa 5. septembra 2012 (ďalej len „rozhodnutie pobočky zo dňa 5. septembra 2012“) priznala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 6 001,00 eur po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor, zodpovedajúcu rozdielu, t.j. 415 bodom (súčin počtu bodov 415 a hodnoty jedného bodu 14,46 eur = 6 000,90 eur, po zaokrúhlení 6 001,00 eur), ktorú určila podľa ustanovenia § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. (ďalej len zákon č. 437/2004 Z.z.)

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré bolo v časti vyhodnotené ako dôvodné a následne bolo toto rozhodnutie rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, podľa ustanovenia § 218 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.) rozhodnutím č. 4371-3/2012- BA zo dňa 29. novembra 2012 zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie z dôvodu procesných pochybení správneho orgánu.

Krajský súd konštatoval, že v ďalšom konaní pobočka postupovala v zmysle právneho názoru odvolacieho orgánu vysloveného v rozhodnutí ústredia zo dňa 29. novembra 2012. Listom č. 1278-45/2012-KEM zo dňa 21. decembra 2012 predvolala právneho zástupcu poškodeného na ústne pojednávanie, vytýčené na deň 8. januára 2013, z dôvodu oboznámenia sa so znaleckým posudkom znalca. Ako vyplynulo zo Zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 8. januára 2013 na ústne pojednávanie sa dostavil poškodený, právny zástupca nie, pričom svoju neúčasť neospravedlnil.

Poškodený bol oboznámený s tým, že pobočka začína nové prejednanie veci a tie so skutočnosťou, že poštou zašle znalecký posudok znalca jeho právnomu zástupcovi. Urobila tak dňa 8. januára 2013 listom č. 430-46/2013-KEM. Právny zástupca poškodeného poštovou zásielkou s priloženým znaleckým posudkom prevzal dňa 10. januára 2013, pričom mal možnosť sa vyjadriť k znaleckému posudku v lehote 15 dní s upozornením, že v prípade márneho uplynutia lehoty, bude pobočka považovať uvedenú

skutočnosť za jeho súhlas so závermi znalca. Právny zástupca v určenej 15-dňovej lehote svoje stanovisko k znaleckému posudku nepredložil, námietky nevzniesol, nepodal nové návrhy na doplnenie dokazovania, a teda ostal k novému konaniu pobočky nečinný.

Prvostupňový správny orgán svojím rozhodnutím zo dňa 4. februára 2013, č. 430-9/2013-KEM, podľa ustanovenia § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodol, že poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 1. augusta 2008 v sume 6 001,00 eur (súčin počtu bodov počtu bodov 415 a hodnoty jedného bodu 14,46 eur), vzhľadom na už vyplatené náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v počte bodov 4 035 a 1 200 (5 650 - 4 035 - 1 200 = 415). Predmetné rozhodnutie bolo na základe podaného odvolania žalobcu rozhodnutím žalovanej zo dňa 15. apríla 2013, č. 24526-2/2013-BA, potvrdené.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní postupoval v intenciách ustanovenia §§ 83, 99, 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a ustanovenia §§ 2 ods. 2, 7 ods. 1, 6 zákona č. 437/2003 Z.z. a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

Krajský súd v súvislosti s konaním vedeným pod sp.zn. 6S/19805/2010 reagujúc na žalobnú námietku žalobcu ohľadne nesprávneho postupu sociálnej poisťovne poukázal na to, že judikatúra najvyššieho súdu vzťahujúca sa na aplikáciu ustanovenia § 153 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom poistení právne zvyrazňuje potrebu nariadenia znaleckého dokazovania v sporných situáciách vzťahujúcich sa na bodové ohodnotenie pracovného úrazu a choroby z povolania. Správnym orgánom nariadené znalecké dokazovanie zavŕšené podaním znaleckého posudku znalca MUDr. L. P. bolo v súlade s požiadavkou žalobcu na objektivizáciu záverov o rozsahu poškodenia zdravia žalobcu v súvislosti s jeho nárokom na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 1. augusta 2008. Postup správnych orgánov považoval za súladný so zákonom. Krajský súd konštatoval, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade s ustanovením § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. a požiadal o vydanie znaleckého posudku podľa zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 382/2004 Z.z.), pričom pri výbere znalca bol zohľadnený druh poškodenia zdravia ako i odborné zameranie znalca. V súvislosti s osobou znalca krajský súd poukázal na relevantnú právnu úpravu vyplývajúcu z obsahu zákona č. 382/2004 Z.z., najmä na jeho ustanovenie § 17 ods. 7 a 8 citovaného zákona. Okrem toho zdôraznil, že podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. ministerstvo zapíše do zoznamu znalcov len osobu, ktorá spĺňa všetky predpoklady uvedené pod písmenami a/ až j/, pričom menovaný znalec je zapísaný nielen v odbore plastická chirurgia ale aj v odboroch chirurgia a traumatológia, zdravotníctvo a farmácia a túto činnosť vykonáva od roku 1996. Súd nemal preto pochybnosť o odbornej erudovanosti ustanoveného znalca. Okrem toho uviedol, že žalobca mal možnosť sa k záverom znalca vyjadriť, čo nevyužil. Súd považoval znalecký posudok MUDr. P. č. 031/12 zo dňa 18. marca 2012 za vypracovaný v súlade s príslušnými právnymi predpismi, a preto nebolo v jeho kompetencii spochybňovať jeho medicínske závery.

Krajský súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, keď poukazoval na judikatúru Najvyššieho súdu SR v rozhodnutiach 4Sžso/64/2009, 7Sžso/13/2010 (R 75/2012), keďže táto sa vzťahuje na posudzovanie otázky možnosti korekcie bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania v lekárskom posudku posudzujúceho lekára (§ 7 zákon č. 463/2003 Z.z. v platnom znení), posudkovým lekárom postupom podľa ustanovenia § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a nie na situáciu v predmetnej veci, ktorá sa na základe predchádzajúceho rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach dostala do iného dôkazného štádia zavŕšeného podaním znaleckého posudku, proti ktorému žalobca prostredníctvom právneho zástupcu ani sám neuviedol žiadne námietky.

Krajský súd vzhľadom na uvedený skutkový a právny stav veci, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd

rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zruší a vec im vráti na ďalšie konanie. Žalobca sa nestotožnil s postupom žalovanej, ktorá mu nepriznala celkom 2 295 bodov a taktiež sa nestotožnil s obsahom znaleckého posudku ako aj výberom znalca MUDr. P.. V celom rozsahu sa odvolával na obsah žaloby. Žalobca vo svojom odvolaní v prvom rade namietal nesprávny výklad zákona č. 382/2004 Z.z. krajským súdom ako i jeho úvahy a závery k osobe ustanoveného znalca MUDr. P.. Zastával názor, že ustanovenie znalca v prípade výskytu spornej otázky je obligatórnou povinnosťou žalovanej a nie fakultatívnou a zároveň je jej procesnou povinnosťou podľa zákona č. 461/2003 Z.z.. Vo vzťahu k osobe znalca podľa jeho názoru krajský súd pri posudzovaní dĺžky praxe prehliadol, že nie dĺžka vykonávanej praxe vytvára predpoklad vysokej erudície znalca, ale v zmysle obsahu zákona č. 382/2004 Z.z., podľa ustanovenia § 5 písm. e/ vykonáva prax v odbore, ktorý je predmetom činnosti, v trvaní najmenej päť rokov a v prípade znalcov najmenej sedem rokov. Preto mal za to, že dĺžka praxe zapísanej osoby nie je predpokladom pre odbornosť.

Ďalej žalobca namietal pochybenie v súvislosti s posudzovaním bodového hodnotenia posudkovým lekárom pri položkách 252 a 253. Krajský súd i žalovaná podľa jeho názoru prehliadali, že položky 252 a 253 je nutné považovať za samostatné ochorenia, t.j. následky poškodenia zdravia, prejavujúce sa osobitne svojimi špecifickými znakmi. Tvrdenie žalovanej, že položka 253, ktorá bola hodnotená MUDr. V. nie je adekvátna, nakoľko bola už zhodnotená MUDr. Š. U., CSc. komplexne, v hornom pásme bodového rozpätia s počtom bodov 1 200, nemôže obstať. Žalobca zdôraznil, že MUDr. U. by nebol kompetentný hodnotiť neurologické poškodenia. Taktiež podľa záverov súdnej praxe, Stanovisko Najvyššieho súdu SR z 30.03.1991, č. k. 2Cz 12/90 /č. 5/ 1992, Zošit č. 2-3, str. 106 hodnotenie jednotlivých následkov poškodenia ako celok, prichádza do úvahy len vtedy, ak by išlo o následky na tom istom orgáne alebo jeho časti. Ak sa však poškodenie prejavilo na iných orgánoch, nie je rozhodujúce, že pôvodné priame poškodenie sa týkalo iba riadiaceho telesného orgánu (napr. poškodenie miechy, ako riadiaceho orgánu CNS alebo mozgu).

Záverom žalobca namietal porušenie zásady postupovať v konaní v úzkej súčinnosti so žalobcom ako účastníkom konania, tak aby sa mu dala príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Preto ustanovenia znalca MUDr. P. bez možnosti žalobcu sa vyjadriť k jeho osobe ako aj k návrhu otázok, je porušením princípu rovnosti účastníkov a porušením princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Z vyššie uvedených dôvodov doterajší postup žalovanej nie je správny a vydané rozhodnutia nezodpovedajú požiadavke ustanovenia § 195 a § 196 a predovšetkým § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.. Z dôvodu, že krajský súd neprihliadol k obsahu princípu rovnosti účastníkov a rovnosti zbraní, svoje rozhodnutie zaťažil takou vadou, pre ktorú sa musí zmeniť.

3.

Žalovaná Sociálna poisťovňa, ústredie, vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu zhrnula doterajší priebeh konania pred správnym orgánom, pričom poukázala na totožnosť žalobných námietok s námietkami vznášanými žalobcom už od roku 2010, s ktorými sa nestotožnila. Uviedla, že pobočka v konaní postupovala spôsobom uvedeným v rozhodnutí ústredia zo dňa 29. novembra 2012 s cieľom odstránenia pochybení, ktorých sa v predchádzajúcom konaní dopustila (oboznámenie žalobcu so znaleckým posudkom a vytvorenie časového a vecného priestoru na jeho prípadnú argumentáciu). Poukázala na to, že zákon jej neukladá vyžiadať si súhlas žalobcu ako poškodeného s vybraným znalcom. V predmetnej veci bolo znalecké dokazovanie nariadené pobočkou na základe rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6S/19805/2010 z dôvodu odstránenia rozporov v lekárskom posudku posudzujúceho lekára a v kontrole bodového ohodnotenia, ktorú vykonali posudkoví lekári žalovanej. Pri ustanovení znalca bolo vzaté do úvahy druh poškodenia zdravia ako i odborné zameranie znalca. Žalovaná nemala dôvod pochybovať o odborných znalostiach znalca, poukazom na to, že znalec svoje závery a výšku bodového ohodnotenia pri každej položke riadne a úplne odôvodnil a so závermi znalca sa stotožnili aj posudkoví lekári žalovanej. V položkách, v ktorých bolo poškodenie zdravia také, že spĺňalo zákonom predpokladanú možnosť primeraného zvýšenia základného počtu bodov, znalec základné bodové ohodnotenie zvýšil s odôvodnením dôvodu zvýšenia. Podľa názoru žalovanej mal

žalobca možnosť sa k znaleckému posudku vyjadriť, čo však nevyužil a vyjadrovanie sa k posudku až v štádiu odvolacieho konania považuje žalovaná za účelové so snahou o predlžovanie konania. Nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania nepovažuje žalovaná za účelné, nakoľko existujúci znalecký posudok nemá žiadne vady, je riadnym, úplným dôkazom, ktorý má vypovedaciu hodnotu, ktorá nebola v doterajšom konaní zákonným spôsobom spochybnená. Žalovaná poukázala na ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého mohol žalobca v prípade potreby posúdenia opodstatnenosti záverov posudkových lekárov pobočky a ústredia nestranným odborníkom, napr. súdnym znalcom, mohol sám osloviť ním vybraného znalca a požiadať ho o vypracovanie znaleckého posudku.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

4.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP.) upravujúci v zmysle § 1 a/ právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b/ konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ustanovenie § 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (ustanovenie § 246c ods. 1 prvá veta OSP a § 212 ods. 1 OSP a ustanovenie § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ustanovenie § 250ja ods. 2 OSP, § 492 ods. 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (ustanovenie § 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP. a ustanovením § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému správneho orgánu domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. 24526-2/2013-BA zo dňa 15. apríla 2013, žiadajúc jeho zrušenie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 430-49/2013-KEM z 04.02.2013 a vrátenie veci žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie.

Predmetom preskúmvacieho konania súdu v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. 24526-2/2013-BA zo dňa 15. apríla 2013, ktorým žalovaný zamietol dvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 430-49/2013-KEM zo dňa 4. februára 2013 vo veci priznania nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 6 001,- eur v dôsledku jeho pracovného úrazu zo dňa 1. augusta 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach odvolania ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej.

V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP a s § 492 ods. 2 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúceho správne súdnictvo nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. OSP), je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Po preskúvaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a konania mu predchádzajúceho, v rozsahu odvolacích námietok žalobcu, odvolací súd mal preukázané, že krajský súd v procese súdneho prieskumu napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

V preskúmvacom konaní žalobca namietal, že prvostupňový súd ako aj žalovaná dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu súdnym znalcom MUDr. P., ako aj že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil postup žalovanej, namietajúc, že žalovaná v konaní v danej veci postupovala a rozhodla v rozpore s právnou úpravou ustanovenou v zákone o sociálnom poistení.

Odvolací súd z uvedených dôvodov zameral svoju pozornosť predovšetkým na to, či krajský súd venoval náležitú pozornosť prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí vydaných sociálnou poisťovňou v oboch stupňoch vo vzťahu k namietanému nezákonnému postupu žalovanej majúcemu za následok nedostatočne zistený skutkový stav veci a porušenie zásady súčinnosti žalovanej so žalobcom v konaní.

Vo vzťahu k žalobcovej námietke k osobe znalca MUDr. P., ktorý bol ustanovený žalovanou na vypracovanie znaleckého posudku podľa osobitného zákona č. 382/2004 Z.z., vyslovilac nesúhlas s

úvahou krajského súdu k osobe znalca, odvolací súd konštatuje. Zákonodarca v zákone č. 437/2004 Z.z. vo svojom ustanovení § 7 ods. 6 ustanovuje, že v prípade dôvodných pochybností o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, možno požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 382/2004 Z.z.. Tento osobitný zákon upravuje podmienky výkonu znaleckej činnosti, práva a povinnosti znalcov, ako aj podmienky činnosti znaleckých ústavov, a pôsobnosť Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri výkone ich činnosti. Už samotný zápis osoby do zoznamu znalcov ministerstvom predpokladá, že v odbore, v ktorom je osoba zapísaná, spĺňa prísne kritéria jej odbornosti, ktorá sa okrem iného overuje, pričom nevyhovenie overeniu má za následok vyčiarknutie zo zoznamu znalcov. Nametanie nedostatočnej odbornosti znalca, či požadovanie ustanovenia znalca s vyššou odbornou erudíciou, než akú mal vyhotoviteľ lekárskeho posudku, ktorý tvorí predmet znaleckého dokazovania, odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené považoval za nedôvodné. V danej súvislosti odvolací súd dáva súčasne do pozornosti žalobcu, že uvedený znalec bol ustanovený Sociálnou poisťovňou na vypracovanie znaleckého posudku za účelom odstránenia rozporov v predchádzajúcich hodnoteniach, vypracovaných MUDr. V. dňa 15.12.2009 a Doc. MUDr. T., PhD. dňa 09.12.2012, ktorých výška bodového hodnotenia sa rozchádzala s výškou bodového ohodnotenia posudkových lekárov žalovanej. Takto zabezpečený dôkaz žalovaná hodnotila v rámci hodnotenia dôkazov samostatne ako aj vo vzájomných súvislostiach, pričom hodnotenie dôkazov je vecou úvahy organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá posudzuje, či sa určitá skutočnosť považuje za dokázanú, či vykonané dôkazy postačujú alebo treba vykonať ďalšie. V tomto štádiu konania, kedy si žalovaná zhromažďovala podklady pre rozhodnutie, nič nebránilo žalobcovi navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení. Taktiež mohol aj žalobca v súlade s ustanovením § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa zákona č. 382/2004 Z.z.. Zákon o sociálnom poistení ukladá organizačnej zložke Sociálnej poisťovne povinnosť vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci. Pokiaľ mal žalobca akékoľvek výhrady voči dôkazu po tom, čo bol oboznámený so znaleckým posudkom vypracovaným znalcom MUDr. P., tieto mohol uplatniť ešte v štádiu konania, kedy by mohli byť vykonané doplnujúce dôkazy. Žalobca nedostatočné zistenie skutočného stavu v žalobe nenamietal, preto súd viazaný rozsahom žalobných námietok sa uvedeným ani nemohol zaoberať.

Vo vzťahu k ďalšej odvolacej i žalobnej námietke žalobcu, ktorá súvisela s posudzovaním bodového hodnotenia posudkovým lekárom pri položkách 252 a 253, kedy krajský súd i žalovaná prehliadali, že položky 252 a 253 je nutné považovať za samostatné ochorenia, t.j. následky poškodenia zdravia, prejavujúce sa osobitne svojimi špecifickými znakmi, odvolací súd uvádza: Túto námietku treba považovať za subjektívny názor žalobcu, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. K uvedenej námietke odvolací súd tiež konštatuje: MUDr. P. vo svojom znaleckom posudku, položku 252 Postkomočný syndróm vynechal, s odôvodnením, že sa jedná o syndróm po komócií, otrase mozgu, nie po pomliaždení mozgu, teda po organickom poškodení mozgu, čo je obsiahnuté v položke 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, nakoľko by sa jednalo o duplicitu posudzovania toho istého stavu. MUDr. P. sa stotožnil s názorom psychiatra MUDr. U. zo dňa 23.10.2009, ktorý 1200 bodov určil na základe diagnostikovaného organického psychosyndrómu pourazového stredného až ťažkého stupňa. Z dôvodu, že psychiatrický odborný nález zo dňa 23. februára 2010 popisuje zhoršenie psychického stavu na úroveň ťažkej kognitívnej poruchy v dôsledku neurologického ochorenia bola MUDr. P. zvýšená hodnota na 2 400 bodov. Zjednodušene povedané MUDr. P. pre organický psychosyndróm v dôsledku mozgového - lepkovej traumy určil počet bodov 1 200 v zhode so psychiatrom MUDr. U. a tento počet zvýšil pre zhoršenie organického psychosyndrómu následkom neurologického ochorenia - epilepsie. S uvedeným zhodnotením sa žalovaná stotožnila a mala za to, že bodové hodnotenie znalca v položke 253 nie je možné spochybniť ani v súvislosti s ustanovením § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.. Odvolací súd zdôrazňuje, že posúdenie, či je možné položky 252 a 253 považovať za samostatné ochorenia, bolo predmetom znaleckého dokazovania, pretože na zodpovedanie otázky správnosti posúdenia zdravotného postihnutia žalobcu sú potrebné odborné znalosti, preto pokiaľ znalec v znaleckom posudku dôvodne vynechal hodnotenie položky 252 a toto aj riadne odôvodnil, s čím sa žalovaná stotožnila a následne aj náležite v odôvodnení rozhodnutia zdôvodnila, nemožno ingerenciou súdu akýmkoľvek spôsobom tieto vysoko odborné závery

spochybňovať.

Odvolací súd považoval za nedôvodnú aj námietku žalobcu, ktorou namietal porušenie zásady postupovať v konaní v úzkej súčinnosti so žalobcom ako účastníkom konania. Vo vzťahu k tejto námietke konštatuje. Je nepochybne, že so začatím konania v zmysle právnej úpravy ustanovenej v zákone o sociálnom poistení, zákonodarca spája aj vznik procesných práv a povinností účastníkov konania. Základným procesným právom, ktoré zákon o sociálnom poistení priznáva účastníkovi konania a jeho zástupcom, je právo na oboznamovanie sa s vykonaným dokazovaním a za tým účelom nahliadať do administratívneho spisu, robiť si z neho výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie okrem údajov o zdravotnom stave účastníka konania, ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak, ako aj právo navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení. Zákonodarca účastníkovi konania však taktiež ukladá povinnosť spolupracovať s organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne počas celého konania. Z obsahu administratívneho spisu v danej veci je zrejmé, že ústneho prejednávania stanoveného na deň 8. januára 2013, na ktoré bol predvolaný žalobca ako i jeho právny zástupca za účelom oboznámenia sa so znaleckým posudkom znalca MUDr. P., sa zúčastnil iba žalobca, právny zástupca sa bez ospravedlnenia nedostavil. Ďalej skutkové okolnosti tiež potvrdzujú, že právny zástupca žalobcu bol s obsahom znaleckého posudku uvedeného znalca oboznámený jeho dorúčením, a zároveň bol vyzvaný žalovanou v lehote 15 dní na vyjadrenie sa k posudku s upozornením, že v prípade márneho uplynutia lehoty, bude pobočka považovať uvedenú skutočnosť za jeho súhlas so závermi znalca. Právny zástupca v určenej 15-dňovej lehote svoje stanovisko k znaleckému posudku nepredložil, námietky nevzniesol, nepodal návrhy na doplnenie dokazovania, a teda ostal k novému konaniu pobočky nečinný. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že žalovaný správny orgán poskytol žalobcovi dostatočnú príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä mal žalobca priestor vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia - znaleckému posudku a uplatniť tak svoje návrhy. Vzhľadom k uvedenému sa odvolací súd nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že došlo k porušeniu princípu rovnosti účastníkov a porušeniu princípu rovnosti zbraní, keď sa žalobca nemal možnosť vyjadriť k osobe znalca ako i k návrhu otázok. K uvedenému odvolací súd konštatuje: V predmetnom konaní sociálna poisťovňa vystupovala ako orgán, ktorý bol oprávnený o nároku žalobcu autoritatívne rozhodnúť. Za tým účelom bol povinný náležite zistiť skutočný stav a obstaráť si podklady potrebné pre rozhodnutie. Znalecký posudok vpracovaný MUDr. P. slúžil v konaní ako dôkaz na odstránenie vzniknutých rozporov ohľadne bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu. Preto nebolo potrebné, a ani zákon č. 382/2004 Z.z. nevyžaduje, aby sa žalobca k osobe znalca pred vypracovaním znaleckého posudku vyjadril a prípadne navrhoval mu otázky. V rámci konania bolo preukázateľne žalobcovi zo strany žalovanej umožnené, aby si uplatnil svoje procesné práva a povinnosti. To, že si žalobca svoje procesné práva v plnej miere neuplatnil, nemôže byť pripisované na ťarchu správneho orgánu, ktorý vo veci rozhodol na základe riadne zisteného skutočného stavu.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci postupovali náležite v intenciách citovaných právnych noriem, a preto ich rozhodnutia sú vecne a právne správne, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobu zamietol podľa § 250j ods.1/ OSP.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 OSP a v spojení s § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods.1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 OSP a s § 492 ods.2 SSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovanému správneho orgánu nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.